

Quæstionum, Et Resolutionvm Legalium Libri Duo

Quæstionum, Et Resolutionum Legalium Libri Duo - Quorum Prior in duas Partes divisus, continet Resolutiones Beneficiales, Canonicas Et Regulares: Secundus Controversias Civiles determinat

Tonduti, Pierre François de

Lugduni, 1683

Cap. CII. An, & quomodo infirmi & senes, qui non possunt interesse divinis officiis, vel anniversariis illorum, aut missarum stipendia lucrentur. Utrùm distributiones contineatur sub nomine fructuum ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98367](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98367)

reductam : ut bene explicat Post. in tract. de manu-
 20 rent. observat. 73. num. 162. † Ad id quod secundo loco
 opponitur de præscriptione : Respondetur verum
 esse quod præscriptio, quæ est contra jus commune,
 non extenditur : cum in ea agatur de tollendo jure
 tertii : ideo præscriptiones non extenduntur, & pro-
 prios facti terminos non excedunt : secundum Bald.
 in l. final. num. 8. versic. ubi aliud, Cod. communia
 utriusque iudicii, per text. in l. 1. §. Julianus ait, ff. de
 21 itiner. acti. que privato. † Et in rebus, & juribus dis-
 tinctis, quamvis sub aliquo jure universali existant,
 veluti hereditate, ex apprehensione unius cætera-
 rum possessio non acquiritur. Glos. in l. 3. §. 1. ff. de
 22 acquir. posses. & ibi Bart. num. 4. Jason num. 30. † Et
 generaliter per præscriptionem, & consuetudinem
 jus commune non corrigitur. Jason in l. de quibus,
 num. 14. & sequentib. ff. de legib. Molin. de primo-
 23 gen. lib. 2. cap. 6. num. 21. † Nos autem tractamus
 de materia favorabili, nempe de decimis : quarum
 exemptio concessa fuit non ex privilegio, nec ex
 præscriptione : sed ex beneficio, hoc est secundum
 jus commune, prout debet intelligi textus in d. cap.
 quia circa de privileg. ut patet ex illis verbis : scien-
 dum canonicas sanctiones, quia ibi Episcopus remi-
 serat decimas Ecclesiæ parochiali ex causa necessita-
 tis, vel utilitatis Ecclesiæ, & cum consensu Capituli,
 & sic per viam beneficii : non autem privilegii : nec
 agitur de acquisitione exemptionis per consuetu-
 dinem, vel præscriptionem : ideo dicitur ibi, quod
 cum in beneficiis lata debeat fieri interpretatio, re-
 missio illa decimarum, seu quartæ Episcopalis exten-
 24 † Et ex his patet resolutionem Brixienis d. quæst. 26.
 de qua supra, num. 16. non posse de jure sustineri :
 cum etiam si ageretur de privilegio, immunitas à
 decimis generaliter concessa, ad futuras acquisitio-
 nes prædiorum extendi non debeat : & ad hoc faci-
 unt tradita per Hieron. Roderic. quæst. regul. 50.
 num. 7. Ubi distinguit inter privilegium quod est
 præter jus commune, & quod est contra jus commu-
 ne intelligendo semper de privilegio, in quo con-
 ceditur generaliter exemptio : nam si privilegium
 daret exemptionem, tam ratione acquisitionum, quam
 acquirendorum in perpetuum, nulla esset difficultas,
 quam privilegium deberet observari, etiam quoad fu-
 tura, ut supra dictum est num. 6. & tradit Lezan. in
 summa Regul. tom. 3. in verb. decima quoad regulares,
 num. 11.

25 Hinc Sacra Congregatio Concilii sapienter deci-
 dit, regulares teneri solvere decimas de prædiis ac-
 quisitis ex emptione, vel donatione clericorum, quas
 eadem prædiis prius solvebant, antequam ad eorum
 manus devenirent : ut refert Barbof. in tract. de officio
 Parochi, c. 28. §. 3. n. 43. & in decis. Apostol. collect. 242.
 26 n. 5. † Idemque de prædiis per Monasteria acquisitis
 à personis laicis, quæ transeunt cum suo onere sol-
 vendi decimas, fuit resolutum in eadem Congrega-
 tione, apud Barbof. dict. collect. 242. n. 6.

27 Et ex prædictis elicitur resolutio propositæ secun-
 de quæstionis : si enim agatur de religiosis, quibus
 competit privilegium exemptionis à solutione deci-
 marum, tam pro prædiis acquisitis, quam acqui-
 rendis : sequitur eos à solutione decimarum Episcopalis
 esse pro omnibus exemptos. Si generale sit privile-
 gium, nec futuras acquisitiones comprehendat, ten-
 neri solvere pro futuris acquisitionibus. Si nullum
 habeant privilegium, teneri de omnibus solvere de-
 cimam, pro quibus à lege non eximuntur, ut supra
 explicatum fuit.

Neque obstat argumentum, quod quarta decima-
 lis Episcopo non debetur, nisi quatenus Parochi deci-
 28 mas percipiant : ergo cum à seipsis nihil exigant,
 nihil etiam Episcopus exigere poterit. Quia non est
 vera propositio, quod Episcopus possit exigere quar-
 tam suam decimalem, nisi quatenus Parochus eam
 percipiat, vel de manibus ejusdem : cum in casibus
 in quibus Parochus non vult, aut non potest deci-
 mas exigere, detur Episcopo officium iudicis ad exi-
 gendam suam quartam, etiam adversus laicos deci-
 marum debitores : ut cum maxima causæ cognitione
 determinavit Rota decis. 327. & 357. par. 5. recent. quæ
 decisiones inseruntur apud Donat. Anton. de Marin.
 var. resol. c. 8. n. 21. & sequentib. eadem Rota decis. 61.
 & 334. part. 6. recent. † Et Rota non admittit p o
 vera dictam propositionem, quod Episcopus non
 possit exigere quartam, nisi à manu Rectoris, cu Pa-
 rochi, quia id nullo jure caveatur : ut apud Cavalera
 decis. 147. n. 7. & decis. 64. n. 12. part. 5. recent. ubi dicitur
 alia opinionem non esse tutam, † Et ratio est, quia
 30 Episcopus non fundat intentionem suam in quarta
 quartæ Rectori debita, sed in quarta integra totius
 decimæ : dicto cap. onquerente, de offic. Ordin. & cap. de
 quarta, de præscript. Abbas in cap. 1. num. 3. de decim.
 Moneta in tract. de decim. cap. 3. num. 2. Rota decis. 61.
 num. 2. part. 6. recent. plurima hac de re habentur apud
 Barbof. de jure Ecclesiæ univers. lib. 3. cap. 20. num. 16.
 & multis sequentib.

Ad tertiam quæstionem Respondetur, quartam
 31 Episcopalem præscribi posse. Abbas, & Felin. in cap.
 de quarta, de præscript. idem Felin. in repertorio in verb.
 quarta decimarum, Monet. de decim. cap. 7. n. 15. versic.
 poterit tamen : sed ista præscriptio de jure communi
 non procedit, nisi probata possessione immemoriali
 in contrarium, vel quadragenaria cum titulo, Cava-
 ler. decis. 649. num. 2.

Pro cujus possessionis negativæ probatione ne-
 32 cesse est, ut testes bene coarctent negativam, & de-
 ponant, quod Episcopo volente quartam suam deci-
 malem exigere, fuerit ipsi solutio denegata : & quod
 Episcopus huic denegationi acquievit, prout re-
 quiritur ad probandam negativam illam non solu-
 tionis quæ releveret : ut ex Seraph. decis. 1102. num. 8.
 & aliis decis. tradit Burat. decis. 572. num. 13. Postius
 de manuten. observat. 10. n. 101.

CAPUT CII.

An, & quomodo infirmi, & senes, qui non
 possunt interesse divinis officiis, vel anni-
 versariis, illorum, aut missarum stipendia
 lucrentur. Utrum distributiones conti-
 neantur sub nomine fructuum beneficii.
 Quid dicendum sit de absentibus causa
 studii Theologiæ, vel juris Civilis, aut
 Canonici, vel etiam Grammaticæ : An &
 quando percipere possint distributiones
 quotidianas. Cujus ad hoc licentia requi-
 ratur. De absentibus pro servitio Episco-
 pi, vel eundo ejus nomine ad limina Apo-
 stolorum, aut eum associando ad limina,
 eundo, aut redeundo. Et utrum Capitu-
 lum possit statuere, ut absentes lucrentur
 distributiones quotidianas.

SUM

180 Petri Francisci de Tonduti Sanlegerij,

S V M M A R I V M.

- 1 Infirmi lucrari debent distributiones quotidianas, quamvis divinis officiis non intersint. Intellige, dummodo interveniant requisita, de quibus num. 2.
- 2 Ampliatur, etiam si infirmitas ex culpa processerit, num. 3.
- 3 Senes lucrantur distributiones, quia pro infirmis habentur; & quomodo hoc procedat.
- 4 Infirmi & senes lucrantur stipendia anniversariorum.
- 5 Lucrum anniversariorum equiparatur distributionibus quotidianis.
- 6 Cerei, qui dantur Canoniciis associantibus funus, non debent dari non interessentibus, non obstante contraria consuetudine, num. 9.
- 7 Funeralia, que manualiter distribuuntur, equiparantur distributionibus.
- 8 Anniversaria veniunt sub nomine distributionum quotidianarum.
- 9 Si testator mandaverit anniversaria distribui inter presentes, & assistentes, infirmi illa nihilominus percipere debent.
- 10 In materia stricta, appellatione distributionum non veniunt anniversaria.
- 11 Anniversaria gaudent eisdem privilegiis, quibus distributiones quotidianae.
- 12 Infirmi non participant in elemosinis qua dantur pro Missis.
- 13 Absentes causa studii lucrantur fructus, sed non distributiones; reprobata contraria opinio.
- 14 Dispensatio ex causa studii pro non residentibus, qua forma, & sub quibus precautionibus fieri debeat.
- 15 Licentia Episcopi requiritur pro non residentibus ex causa studii.
- 16 Distinctio licentia debet esse expressa, nec sufficit tacita.
- 17 Intelligendum est hoc secundum aliquos de solo studio Theologiae.
- 18 Sed verius est, hoc locum habere etiam pro aliis facultatibus, seu studiis.
- 19 Excipiuntur particulares Ecclesiae consuetudines, vel statuta.
- 20 Studium, ad dandam excusationem a residentia, debet esse in Universitate generali, & approbata.
- 21 Studium juris Canonici equiparatur studio Theologiae.
- 22 Referuntur Doctores de hac materia tractantes.
- 23 Si redditus beneficii consistant omnes in distributionibus, absens causa studii illas lucratur, dempta tertia parte qua reservatur interessentibus.
- 24 Canonici existentes in actuali servitio Legati, aut Vicelegati, lucrantur fructus; sed non distributiones.
- 25 Capellani Francorum Regis Christianissimi lucrantur fructus ex privilegio Pontificio; sed non distributiones.
- 26 Familiares Papa non lucrantur distributiones sine speciali privilegio; sed duntaxat fructus prebendarum.
- 27 Cubicularii ad bussolam S. D. N. Papa non lucrantur distributiones.
- 28 Et ita decidit Congregatio, & Rota Romana.

- 31 Canonici associantes Episcopum visitantem limina, excusantur a residentia.
- 32 Isti canonici dicuntur esse in servitio ipsius Ecclesiae.
- 33 Canonicus associans Episcopum ad limina, non potest petere salarium. Intellige, non contractum.
- 34 Ampliatur praedicta ad Canonicos Ecclesiae Collegiatae.
- 35 Non tamen locum habent in hebdomadariis, qui non sunt in dignitate constituti.
- 36 Insignia canoniciatus non possunt dari hebdomadariis sine auctoritate Apostolica.
- 37 Quando omnes redditus consistunt in solis distributionibus, absentes ex justa causa illas percipiunt, quia sunt loco prebende.
- 38 Dempta tertia parte, ex mente Congregationis.
- 39 Et ita declaratum per Congregationem pro civitate Avenionensi.
- 40 Hoc locum habet in absentibus causa studii.
- 41 Absentia causa studii non dispensat a residentia in parochialibus.
- 42 Explicantur casus, in quibus detrahi debet tertia pars distributionum, & num. 43. & 44.
- 43 Privilegium euntibus ad limina durat, tam quando, quam redeundo.
- 44 Qui redit, dicitur permanere in eodem itinere.
- 45 Non valet statutum, quod absens lucratur distributiones, exceptis certis casibus, de quibus num. 48.

Variae sunt causae propter quas absentes lucrantur distributiones quotidianas, & emolumenta Ecclesiae: circa quarum praecipuas quaedam, & notatu digniores, paucis exponere sunt.

Primum igitur tractandum est de infirmis, qui lucrifacere distributiones quotidianas ceum et per textum expressum in cap. unic. vers. capitis illis quos infirmitas, &c. de cleric. non regimini, lib. 6. Dummodo aegritudo sit talis, ut praeter tunc absentiae causam; & talis infirmus solum esse tempore sanitatis interesse divinis officiis & non alias. Monet. de distribut. quotid. part. 1. quodam. 6. num. 21. Covar. lib. 3. variar. resolut. cap. 1. mon. 1. vers. sexto hoc ipsum, & Paul. Roben. in mon. ad vers. sexto hoc ipsum, & Paul. Roben. in mon. ad decif. Rota 576. part. 4. recent. tom. 3. mon. 111. leges declaravit Sacra Congregatio apud Barbof. in dist. Apostol. collect. 258. num. 4. Quod ampliatur etiam ad eos, qui ex propria culpa inciderunt in eorum, ut isti pariter lucrantur distributiones quotidianas, ut dicit Covar. loc. citat. vers. septimo. Et quod de infirmis dictum est, idem etiam statuendum est de senio confectis; quando talis est senectus, ut nononicum impediat ab assistentia, tempore quoque rae matutinae, vel alia etiam divina officia recantur: cap. 1. & ibi Glos. de cleric. agrot. vel debilitatur: cap. 1. & ibi Glos. de cleric. agrot. in 6. Gratian. dist. 1. renf. cap. 805. num. 40. & ita intelligit Sacra Congregatio apud Barbof. in decif. Apost. dist. collect. num. 4. Donat. Anton. de Marin. quotidian. cap. 40. num. 4. & 5.

Circa lucrum anniversariorum, major videtur esse difficultas; in qua affirmative, nempe in honorem senio confectorum, respondit Trentacina, in sil. 56. lib. 1. per text. in cap. unic. de cleric. non regimini in 6. vers. de distributionibus, ubi idem statuendum esse dicitur quoad non residentes, ratione quoque narum distributionum, & ratione anniversariorum

rum. † Unde Gemin. in d. §. de distributionibus, dicit distributiones quae dantur pro anniversariis defunctorum, equiparari distributionibus quotidianis; & illum qui non potest percipere de distributionibus quotidianis, non posse percipere de anniversariis: † unde infert, quod si Capitulum canonicorum invitatur ad sepulturam canonici, qui personaliter non vadunt ad funus, non habebunt cereos, qui dantur canonicis qui funus comitantur. Idem tenet Lapus alleg. 43.

† Ubi quod appellatione quotidianarum distributionum continentur ea funeralia, quae inter praesentes manualiter distribuuntur, ex eo quod intersunt illi actui. † Adeo ut non valeat consuetudo, ut illi qui non intersunt, lucerent sicut interfectes. † Et quamvis inter DD. fuerit disputatum, utrum anniversaria contineantur appellatione quotidianarum distributionum, in qua quaestione negativam sententiam amplexus fuit Cardin. Zabarella in Clem. ut y qui, §. illi vero, de atar. & qualis, num. 15. Navar. consil. 13. de cleric. non resident, num. 2. Affirmativa tamen verior est, propter dispositionem text. in d. cap. unic. de cler. non resident, in versio. finali, & illam tenet Joannes Andreas in d. cap. unic. in verb. anniversariis, Gemin. ibidem, in §. de distributionibus, in principio, Felin. in cap. ad aures, num. 2. de rescriptis. † Et propterea Sanch. in consil. moral. lib. 2. cap. 2. dubio 105, non solum in terminis juris communis, existimavit lucrum anniversariorum deberi infirmis, sed etiam in casu quo testator mandaverit stipendium illud anniversarii solis praesentibus, & interessentibus acquiri; cum infirmi pro interessentibus habeantur, & dispositio testatoris in dubio conformari debeat, & explicari secundum dispositionem juris communis. Attamen sacra Congregatio die 10. Septembris 1639. in una Avenionensi Distributionum inter Capitulum Collegiatum Ecclesiae S. Agricoli, & D. Julium Michaelem beneficiatum ejusdem Ecclesiae, censuit eum qui licet absens, distributiones quotidianas lucratur, non posse percipere anniversaria defunctorum, & alia hujusmodi incerta pro Missis relicta, vel elargita.

Hoc tamen quod anniversariis; sub distributionum quotidianarum nomine comprehendendis dictum est, intelligo ut procedat nisi ageretur de materia stricta, veluti de dispensatione: & ideo si summus Pontifex aliquem dispensaverit, ut possit lucrari distributiones quotidianas, sub tali dispensatione anniversaria non continentur: quia requirunt aliquam magis particularem interessentiam, quam distributiones. Moneta de distribut. quotid. part. 2. cap. 14. num. 22. Rot. decis. 59. num. 7. part. 7. recent. † Et in effectu proprie loquendo; anniversaria non comprehendunt sub nomine distributionum, licet gaudeant eodem privilegio, dixit Rota decis. 32. num. 6. & 7. ead. part. 7. recent.

Infirmitas tamen non posse participare in elemosinis quae dantur pro Missis, quae per Sacerdotes ejusdem Ecclesiae celebrantur, declaravit sacra Congregatio apud Barbof. in decis. Apost. collect. 238. n. 20.

Quod autem attinet ad absentes causa studiorum, verum quidem est, ex dispositione juris communis fructus omnes, sed non etiam distributiones quotidianas illis deberi: per textum expressum in cap. licet 32. de prebendis, versio. nolumus autem, ubi nominatim dicitur, absentem causa studii Theologiae, fructus beneficiorum suorum percipere posse; & debere; non tamen quotidianas distributiones, quidquid dixerit Anton. Donat. de Marin. dicto cap. 140. num. 6. quia textus per eum allegatus in cap. relictum 4. & in cap. una fraternitati 12. de cleric. non resident, non loquuntur de distributionibus quotidianis: similiter

text. in cap. final. de magistris, solum loquitur de fructibus beneficiorum, non autem de distributionibus: imò Glossa ibidem, in verb. interroget, clare dicit, absentem causa studii Theologiae, non lucrari dictas distributiones quotidianas: quod etiam dicitur expressè in d. cap. licet 32. de preb. per eum allegato: & in cap. 2. de privileg. in 6. ubi Glossa, in verb. integre, notat studentes non lucrari distributiones quotidianas: sicut nec de hoc quidquam dicitur in cap. cum ex co 34. de elect. in 6. Constans igitur est regula, de jure communi non debere distributiones absentibus ex causa studii, sed duntaxat alios fructus; atque ita declaravit sacra Congregatio, teste Gonzal. §. 7. proomialis. 179. de Marin. dicto cap. 40. n. 7. versio. an autem absentes, ubi alios casus excusationis absentium prosequitur, & bene exponit.

Quomodo autem, & cum quibus cautelis obtineri debeat dispensatio super residentia causa studii, Plenè explicat Pyrrhus Conradus in tract. de dispens. lib. 5. cap. 6. num. 21. & seq.

Hoc certum est, necessarium esse saltem Episcopi licentiam, ut absens causa studiorum fructus beneficii lucratur, de Marin. d. c. 40. n. 6. † Quae licentia debet esse expressa, nec sufficit tacita. Ludovis. & ibi Ad-dent. decis. 154. n. 8. Rota decis. 354. n. 15. part. 4. recent.

Præterea hoc intelligendum est de eo, qui absens causa studii Theologiae, non alterius facultatis: quia favore Theologiae, adest dispositio juris communis; pro aliis vero facultatibus requiritur dispensatio Episcopi, vel Papae; ut notavit Moneta de distribut. quotid. part. 2. quaest. 10. n. 7. & 8. † Quamquam & dispositionem d. cap. licet, de prebend. procedere etiam favore studentium in jure Canonico, vel Civili, & in Grammatica, ostendat Rice, in prax. aures. res. 33.

Excipiendo tamen semper statuta, vel consuetudines particulares Ecclesiarum, ut ibi notat Moneta, nec non privilegia, qualia à summis Pontificibus Universitati Avenionensi pro studentibus concessa fuerunt.

Rursus non debet sufficere studium particulare: quia illud non gaudet privilegio; sed debet quis studere in aliqua Universitate publica, quae Rectorem habet, & alia privilegia Universitatibus concedi solita, cum autoritate Doctoralem gradum conferendi, qualis est nostra Avenionensis Universitas; ut dicit Pyrr. Conrad. de dispens. d. lib. 5. c. 6. n. 3. † Ubi etiam refert Sacram Congregationem declarasse, quod sufficit incumbere studio Theologiae, vel sacrorum Canonum, ut quis fructibus beneficii in absentia potiat. † Reliqua de hac materia tractat Moneta in d. tract. de distribut. quotid. part. 2. quaest. 10. Zerola in praxi Episcop. part. 1. in verb. studium. Quaranta in summa Bull. in verb. residentia; ubi notat † quod si proventus beneficii in distributionibus quotidianis consistant, absens causa studii eas lucratur, dempra tertia parte ipsarum, quae interessentibus accrescit. Quod etiam voluit Donat. de Marin. d. cap. 40. n. 7. versio. an autem absentes, qui dicunt hoc esse de mente Sacrae Congregationis.

Superest ut agamus de Canonicis existentibus in actuali servicio Legati, aut Vicelegati: Et sanè idem dicendum est quod de existentibus in servicio Episcopi, ut lucrarentur fructus beneficii; non tamen distributiones quotidianas, cum dilectus, & ibi Glossa in verb. fructus, de cleric. non resid. & ibi DD. Joan. de Selv. de benef. part. 4. q. 6. n. 6. in fine, iusto n. 7. † Eodemque modo, quamvis capellani & clerici Christianissimi Francorum Regis, ex privilegio Felice Record. Clem. VI. Joan. Regi & Reginae Francorum concessa, quandiu in eorum obsequio ministrant, à residentia excusentur; & fructus integros beneficiorum percipiant;

non tamen diaria, & honoraria stipendia, quæ distributiones nuncupantur, ulla percipere possunt: ut notat Addit. ad Joannem Selv. de benefic. d. part. 4. quest. 6. num. 1. hac adhibitâ moderatione, ut numerus beneficiorum sit maior, quam congruus

- 28 *Ecclesia servitium pati possit, † Imò & ipsi summi Pontificis familiares, cessante speciali privilegio, quotidianas distributiones in absentia non percipiunt: teste Moneta in dicto trakt. de distrib. quodid. part. 2. cap. 9. num. 8. juncto num. 23. Barbof. in trakt. de canon. num. 1. & 3. ubi † quod Cubicularii S. Domini nostri Papæ ad bussolam, Sanctitati suæ actu servientes, eaque de causa ab Ecclesia absentes, non possunt petere quotidianas illas distributiones: atque ita declaratum fuisse per Sacram Congregationem. † Quæ idem declaravit in existentibus in servitio Legati, teste Barbof. *ibidem*, n. 4. & de familiaribus summi Pontificis, ad h. decisio Rotæ 22. num. 15. part. 5. recent. ubi quod licet ipsi lucrentur fructus, non tamen quotidianas distributiones.*

Præterea exculatur etiam à residentia Canonici
affociantes Episcopum euntem Romam, ad visitan-
da limina Apostolorum: quamvis Moneta in *disco-
tract. de distributionibus quotidi.* part. 2. quasi 8. num. 23.
revocat in dubium decretum Sacræ Congregationis
desuper factum, de quo per Garc. de *benefic.* part. 3.
cap. 2. num. 349. quo deciditur, Canonicos affocian-
tes Episcopum euntem ad limina Apostolorum, vel
ab eo ad hunc finem missos, non solum fructus præ-
berantur, sed etiam quotidianas distributiones lute-
rari: illud tamen decretum omnino observandum

- 32 esse sapiens eadem Sacra Congregatio declaravit. †
Et primo quidem certum est ex dispositione juris
communis, existentes in servitio sui Episcopi, aut il-
lum visitantem Apostolorum limina affocientes, di-
ci occupatos in servitio suæ Ecclesiæ, & ad utilita-
tem ejusdem: & idem pro presentibus haberi, & lu-
crari fructus suorum canonicatum, ut notatur in
cap. de cetero, & cap. ad audiendum, de clericis non
solicis, c. si DD. Et est notandum cum Episcopi

- 33 *repañant. &c.* DD. † Et propterca cum Episcopus
duos assumpsisset Canonicos, qui focii sui itineris
essent, dum ad Regis curiam proficisceretur; non
deberi aliquod salarium eisdem Canonicis, sed eos
debere esse contentos lucro suarum præbendarum,
quas percipiunt quasi præsentibus, decisum fuit apud

- 34 Cabedo *decif.* 94. *part.* 1. † Et hoc procedit non solum in Canonicis Ecclesiæ Cathedralis, sed etiam in Canonicis Ecclesiarum inferiorum. Riccius in *collect.* 2. 686. † Non tamen procederet in hebdomadaris,

- 36 qui non habent dignitatem: ut *in hac* nota Ricc.
juxta Novarium *decif. 24. n. 18. in fine, part. 1.* † Ubi
dicit, quod licet Episcopus possit dare insignia Canonicis, veluti almutium; non tamen hebdomadariis ea concedere potest, sine sedis Apostolicæ auctoritate; sed quoad distributiones quotidianas, magis est dubium: ex traditis per Monet. *loco citato.* †

- Et ideo pro resolutione casus, advertendum est in primis, quod quando redditus omnes Ecclesie consistunt in distributionibus; illæ succedunt in locum præbendæ: & ideo absens lucrari debet, ne aliqui privilegium concessum istis canonicis associantibus Episcopum, vel ab eo missis ad visitanda limina, remaneat inutile: ut notavit Quaranta in *summa Bullarum*, in *verb. residentia*, *q. 51. c.* quod autem communis, & in Additione in principio. Gonzal. ad regul. 8.

- 38 §.7. *proemiali*, num. 205. † & ideo Sacra Congregatio æquitatem sequuta, ordinavit canonicum in servitio Episcopi existentem, lucrati in absentia duas tertias partes distributionum quotidianarum; aliam verò tertiam partem accrescere interessentibus, teste Bar-

bosa de *Episcop. alleg.* 53. *num.* 142. Monet. de *diffi-*
bunt. *quorid. part. 2. quasi.* 8. *num.* 14. in fine, *versif. line-*
tatur ergo, Garc. de *benefic. part. 3. cap. 12. num.* 113.
& sequentibus, & *num.* 351. & 353. † Atque inde
claravit etiam Sacra Congregatio sub die 13. Ja-
narii 1635. inter venerabile Capitulum Ecclesie
Sancti Agrioli, & R.D. Evangelistam Rosati, mae-
ejusdem Ecclesie Canonicum: ita ut de veritate ha-
jus conclusionis non sit amplius disputandum. Sed
ut res clarior & sine ambiguitate remaneat: vari-
casus designandi sunt, ut scilicet quomodo Cano-
nicus distributiones lucrari debeat, quando in illis
consistunt omnes fructus canonicatus, † *Primum* quod
cum agitur de absentibus causa studii, & hoc licet
distributiones, demptâ tertiâ parte, quæ præfationi
accedit, censuit R. in *prax. aures. respo.* 495. 3.
Sed contrarium tenet Garc. de *benefic. part. 3. cap. 12.*
num. 353. ex decisionibus Congregationis prædictæ
per eum relatis *eodem cap. num.* 113. & 114. & *Quo-*
tid. de *benefic. lib. 3. quasi.* 27. *num.* 154. Et quid
sit, † absentia causa studii non suffragatur omni-
tibus parochiales: quia cum non debeat de eis pro-
vidi nisi per concursum, oportet eos esse capaces
& non egere ulteriori studio. Barboi. in *decis. cons.*
in *verb. studium, collect.* 683. *num.* 1.

Secundus casus est de eo, qui canonicatum, & simul Ecclesiam Parochialem obtinet: qui ex decreto Pii V. tenetur, residere in Parochiali; & inde integras percipit distributiones. Garcia *lib. 1. num. 353.*

Tertius est casus de absentibus causa iniuriarum, vel propter servitium Episcopi; & hoc debet fieri detractio tertiæ partis distributionum quando in eis omnes beneficii redditus consistunt. *Garcia d. num. 353.*

Quartus casus est de associantibus Episcopum
visitantem limina: & hoc casu, salva determi-
natione Sacrae Congregationis, videtur quod ha-
bentur integras distributiones, quando in illis
omnes consistunt, sine detractione tertie par-
tis, quia ex notatis per Garc. loc. citat. num. 140. constat
quod Canonici existentes in servitio Episcopi, re-
gulariter non possunt percipere distributiones quo-
dianas: ad quam regulam duae dantur limitationes.
Prima est num. 351. ubi id limitat non procedere,
quando fructus canonicatus consistunt in solo di-
tributionibus quotidianis. Secunda est, quando
Canonici comitatur Episcopum currendo ad liti-
nas, ut ibidem, num. 349. quo casu dicitur
Canonice percipere distributiones: sed in priori
casu, a seruitus duas tertias partes duntaxat percipi-
posse; & ita simpliciter absque mentione detrac-
tionis tertie partis de visitante, vel associante Episcopum,
Episcopum, tradit Barbof. ad Concil. Trident. lib. 1.
cap. 12. num. 101. Ricc. in prax. fori Ecclesiast.
lib. 498. num. 3. Item Barbof. de Episcop. deleg.
part. 3. num. 139.

Istud autem privilegium vultu-
mine Episcopi, aut eum associantibus Con-
notum solum competet tempore quo iuratus
sed etiam tempore reditus: quamvis Episcopus
alia loco proficisceretur, ex doctrina Baldi in
ti. Cod. de oper. libert. num. 15. vers. dubitatur.
dicit, quod tempore absentie pro servitio requiritur
& salarium debetur etiam pro diebus intinerii.
text. in l. qui mittuntur, s. penult. ff. ex quib. cau.
major. ubi ad hoc est bonus textus: & duo dicuntur
insimul fuisse in studio, aut alio negotio, licet
veniret prius alio. Bartol. in l. quid ergo, s. penult.
ff. de his qui notant infamia.

47 Sed quæres, utrum valeat consuetudo, vel statutum ordinans, quod ij qui non interfunt officio divino percipiant distributiones quotidianas? Respondetur non valere. Probatur ex Concil. Trident. sess. 24. cap. 12. ibi: Reliqui quavis collatione, aut remissione excludi; & determinavit Sacra Congregatio de remissione harum distributionum loquens apud Garc. de benefic. part. 3. cap. 2. num. 432. & probatur in cap. unie. de cler. non res. sent. ibi: penitus improbandum. Burat. decis. 193. num. 19. & seg. Barthol. de Episcop. part. 3. alleg. 53. num. 140. & vide Sanch. in consil. moral. lib. 2. cap. 2. verbo 110. & 111. ubi bene explicat utrum valeat consuetudo, quod absentes lucrarentur distributiones: & Paulus Rubens ad decis. 576. num. 159. & 170. a. 1. 2. recen. tom. 3. Excepit tamen certis casibus, & ob justam causam, de quibus Moneta de dist. ibi. quotid. part. 2. quaest. 12. num. 42.

CAPUT CIII.

De potestate, & autoritate Definitorum inter religiosos. Utrum Superiores illorum opinionem petere, & sequi teneantur? Et utrum ad antiquos Definidores, an verò ad novos spectet facere regulamenta, & definitiones generales, totius ordinis statum & vivendi normam concernentes.

SUMMARIVM.

- 1 Definitorum potestas qua fit in religiosis ordinibus: & utrum eorum vota sint consultiva tantum, an verò deliberativa.
- 2 Vota Definitorum sunt deliberativa, si constitutio requirat eorum consilium, & consensum.
- 3 Si solum requiratur consilium Definitorum, licet Superior illud sequi non teneatur; tamen debet illud petere, & expectare.
- 4 Cessante consuetudine, vel constitutione contraria, votum Definitorum debet requiri, & secundum illud fieri.
- 5 Quando consilium alicujus requiritur, qui est socius in officio, non solum exquirendum est, sed etiam sequendum.
- 6 Definidores sunt participes officii cum Superiore ordinis regularis.
- 7 Definitorum potestas regulatur juxta consuetudines, & statuta cujuslibet religionis.
- 8 Definitiones generales bonum, ac statum concernentes facere, spectat ad solos Definidores antiquos religionis, cessante contraria consuetudine.
- 9 Definitiones verò locales, aliosque actus particulares concernentes facere spectat ad novos Definidores, ex constitutionibus religionis, quæ sic debent intelligi.
- 10 Definitionum appellatione continentur regula bonum generale concernentes.
- 11 Quando agitur de revocatione antiquæ observantiae, stricta fieri debet interpretatio.
- 12 In prejudicium jurisdictionis ordinariae, verba non debent sumi in latiori significatione.
- 13 Illa interpretatio in dubio fieri debet, quæ est verisimilior, & ex qua non sequitur absurdum.

Tom. I. Pars I.

Definitorum apud religiosos magna est potestas secundum cujusque ordinis & regulæ approbatas constitutiones, aut consuetudinem concessa. Hi sunt selecti quidam Patres, qui Superioribus assistunt ad decisionem graviorum negotiorum; & in quibusdam religionibus votum habent consultivum duntaxat, quorum opinionem requirere tenetur Superior; sed non sequi: in aliis verò decisivum, seu deliberativum, quorum sententiam exquirere & sequi Superiores omnino tenentur: ut explicat Hieron. Roder. quaest. regul. resol. 51. num. 1. & 2. Mirand. in manual. Pralat. regul. tom. 2. quaest. 17. n. 1. & 2.

Si constitutio dicat procedendum esse cum consilio, & consensu Definitorum, non solum debet Superior exquirere consilium, sed saltem majoris partis Definitorum consensum habere tenetur. Lezan. in summa regul. tom. 4. in verb. littera Apostolica, num. 21.

Si solum requiratur consilium, ad duo tenetur Superior; nempe ad petendum consilium, & ad expectandum ut illud detur: & actus ante datum consilium factus, nullus est. Abbas in cap. ex parte, de consuet. & habetur ex cap. cum in veteri, de elect. Emanuel Roderic. tom. 2. quaest. regul. 103. art. 1.

Sed regulariter cessante constitutione, vel consuetudine religionis contraria, Superior tenetur sequi sententiam majoris partis Definitorum; ex regula generali, & quod quoties quis debet judicare vel actum facere de consilio alicujus, qui sit cum eo participes officii; illius votum non solum requirere, sed etiam sequi, & secundum illud judicare tenetur: ut notat Vant. in tract. de nullis, ex defect. juris dict. ordin. num. 152. versic. & statibus hujusmodi.

Definidores autem sunt officii participes cum Superiore: ergo votum illorum Superior sequi tenetur. Mirand. qui sic arguit dicto tom. 2. quaest. 17. art. 2. in 4. conclus. versic. & praterea. Plura de consilio exigendo, tradit Tusch. in verb. Consilium, conclus. 769. per totam.

Licet igitur variæ sint constitutiones in diversis 7 ordinibus regularibus, juxta cujuslibet ordinis consuetudinem: ut dicit Emanuel Rodericus tom. 2. quaest. regul. 45. art. 1. Tamen ex his quæ in facto supponebantur Respondi, & ad solos Definidores antiquos spectare munus definitiones, & decisiones faciendi, bonum publicum totius ordinis concernentes; quæ pro regula & modo vivendi in futurum observari deberent. & Reliqua verò acta capituli, 8 quæ vel particulare certorum locorum bonum, vel nonnullorum particularium negotia concernunt, ad novos Definidores pertinere debere: cum enim tam ex consuetudine, quam ex summi Pontificis constitutione consuetudinem illam confirmante, ad Definitoris Generalis electionem, necnon ad quascumque ordinationes, definitiones, ac declarationes in primis & ante omnia procedendum esset: certum est, quod definitiones generales fieri debent per antiquos Definidores, quorum potestas, dum ex fiunt, adhuc durat: at verò jus faciendi alia acta Capituli, veluti acceptiones conventuum, impositiones poenitentiarum, receptionem novitiorum, ex statuto, seu constitutione, & alia hujusmodi, quæ generale bonum minime concernunt; ad ipsos quoque Definidores novos pertinere. Cui juri & facultati nullo modo fuit derogatum per constitutiones Capituli generalis; quæ definitiones, seu decisiones, ante electiones quascumque, ab antiquo Definitore fieri mandarunt. & 10 Quia definitionum, aut decisionum appellationes, solum ea continentur, quæ regulam aliquam in futurum